

МИРОЉУБ ФИЛИПОВИЋ ФИЛИМИР

Рођен је 29. 09. 1952. године у Трстенику. Живи и ради у Београду.

Мирољуб Филиповић ФИЛИМИР је истакнути ликовни уметник, члан Удружења ликовних уметника Србије. Активан стваралац деценијама је присутан на домаћој и страниј уметничкој сцени.

Од 1968. године приредио је 45 самосталних изложби у земљи и иностранству. Организовао је бројне хепенинге, перформансе и уметничке пројекте. Учествовао је у више од 500 колективних изложби. Као представник наше земље, Филимир је учествовао на Бијеналу у Венецији 2003, Бијеналу у Лондону 2004, Бијеналу у Пекингу 2005, Првом бијеналу минијатуре у Венецуели 2008, Трећем бијеналу у Пекингу 2008, Бијеналу плаката у Мексику 2013. Аутор је познатог међународног уметничког пројекта „Уметници света против изолације човека и народа“ који је започео у Паризу 1993. У овом пројекту је до сада учествовало више од 5500 уметника из 68 земаља, са свих континената. Више пута је награђиван за своје уметничко стваралаштво.

Република Куба га је 1996. године одликовала Медаљом пријатељства, за бројне активности на ширењу културних веза између наше земље и латиноамеричких народа.

О његовом раду снимљена су два филма: ИКОНАРТ И, редитељ проф. Владимир Перовић (2000); КРИК БОЈЕ, редитељ Веско Бутрић (2002). Филимир је члан Друштва српских сликара „Лада“. Оснивач је мултимедијалне уметничке групе „Кварт“. На Пролећној изложби УЛУС 2012. награђен је Златном палетом за сликарство (слика „Зиген Заген“). Председник је организационог одбора Тријенала проширених уметничких медија Београд 2010 и координатор Тријенала Mixed Media Трстеник 2013.

Хармонично садејство облика

За мото своје изложбе, приређене новембра месеца 2009. године у Галерији УЛУС-а у Београду Мирољуб Филиповић је узео реч бојиштва. Он је наставио да делује у истом духу, заправо, да у том домену продубљује смисао слике. Шта, уствари, значи ова назнака под којом је остварен замашан, колико значајан број дела? О томе не постоји ближих података. Одговор на то налазимо у самим радовима. На основу њих се може допрети до податка како се и на који начин та кованица нашла у средишту његовог делања, тачније, у бити његове слике или његова сликарства, свеједно је. Прича коју уметник нуди, звучи логично, мада не сасвим потпуно.

Пажњу ћемо, стога, упутити делима, која иницирају дато значење. У нашем поимању реч бојиштва може да сугерира поље на коме се одиграва неки сукоб, сем тога, ако је изведемо на поље уметничког делања, може да значи површину по којој се простире или на одређени начин организује бојена материја. Овој синтагми би могло да се придода још понешто, међутим, налазим да је у контексту ове две одреднице сажета основна феноменолошка константа, која одређује уметникову идеју. Дакле, реч је о скупу пигмената који се на сређени, уметнику примерен начин, сукобљавају и тим путем активно делују на посматрача. На том аспекту се, као битном чиниоцу, заснива поетичка визија Мирољуба Филиповића Филимира. Истини за вољу, он у свом творењу није остао само на овој равни.

Дати појам настоји да уздигне на виши ниво, доопштег појмовног дискурса у чијим је феноменолошким распонима све саздано: од препочетка света до универзалних константи.

Значи није у питању пуки сукоб супростављених полазишта већ поприште на коме се раздвајају и спајају различити облици из микро и макро космичких простора. И доиста, све оно што се одвија на површини Филимирове слике, као да извире из садејства које покрећу моћне унутрашње силе, неки снажни, нама непознати подстицаји. Попут великог праска, садржајни чиниоци његова дела се, налик ватромету, разбуктавају. Распрскавају се и разлажу преко целе сликане равни са тежњом да из ње изађу. Њихови бескрајно разнолики облици се крећу, сукобљавају, чинећи наизглед хаотично стање у безграничном просторном амбијенту у коме дејствују. Коначан исход је уздигнут до утиска јединственог, хармоничног садејства облика, кондензованих у снажну визуелну експресију. Скуп непојмљивих, крајње разноликих информација, које се комешају, лебде или се покрећу кроз неохватну празнину простора, није слутња разарања, већ потенција спајања и стварања нових светова, дакле, сталног обнављања животних импулса. У ликовном погледу, Филимир своја бојилишта паткрепљује промишљеним сукобима линија, потеза и површина, потом, дубоком тонском фадацијом од тамних распона до светлих поља, која се, неки пут претворе у наглашене, искричаво обојене оазе, или се, кроз непрекинути ритам облика сливају у целовито визуелно садејство. Филимиру је пошло за руком да се, попут других истинских стваралаца, ослони на најбоља искуства модерног сликарства и истодобно, поривом повишеног емоционалног набоја, избегне понављање или могућу униформност. У његовом делу се огледа компактност и оригиналност мисаоног, тематског па и језичког исказа, којим уверљиво влада. Његова поетска вокација се јасно разазнаје и по необичности коју показује у домену тајновитих простора слике, којој нагиње свака права уметност. Ако се новије схватање сликарства код нас и у свету све више вреднује према чврсто заснованом мисаоном и језичком концепту, онда дело Мирољуба Филиповића Филимира можемо сматрати значајним доприносом тих настојања.

Здравко Вучинић

MIROLJUB FILIPOVIĆ FILIMIR

Rođen je 29. 09. 1952. godine u Trsteniku. Živi i radi u Beogradu.

Miroljub Filipović FILIMIR je istaknuti likovni umetnik, član Udruženja likovnih umetnika Srbije. Aktivan stvaralac decenijama je prisutan na domaćoj i stranoj umetničkoj sceni. Od 1968. godine priredio je 45 samostalnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Organizovao je brojne hepeninge, performanse i umetničke projekte. Učestvovao je u više od 500 kolektivnih izložbi. Kao predstavnik naše zemlje, Filimir je učestvovao na Bijenalu u Veneciji 2003, Bijenalu u Londonu 2004, Bijenalu u Pekingu 2005, Prvom bijenalu minijature u Venecueli 2008, Trećem bijenalu u Pekingu 2008, Bijenalu plakata u Meksiku 2013. Autor je poznatog međunarodnog umetničkog projekta „Umetnici sveta protiv izolacije čoveka i naroda“ koji je započeo u Parizu 1993. U ovom projektu je do sada učestvovalo više od 5500 umetnika iz 68 zemalja, sa svih kontinenata. Više puta je nagrađivan za svoje umetničko stvaralaštvo.

Republika Kuba ga je 1996. godine odlikovala Medaljom prijateljstva, za brojne aktivnosti na širenju kulturnih veza između naše zemlje i latinoameričkih naroda.

O njegovom radu snimljena su dva filma: IKONART I, reditelj prof. Vladimir Perović (2000); KRIK BOJE, reditelj Vesko Butrić (2002). Filimir je član Društva srpskih slikara „Lada“. Osnivač je multimedijalne umetničke grupe „Kvart“. Na Prolećnoj izložbi ULUS 2012. nagrađen je Zlatnom paletom za slikarstvo (slika „Zigen Zagen“). Predsednik je organizacionog odbora Trijenala proširenih umetničkih medija Beograd 2010 i koordinator Trijenala Mixed Media Trstenik 2013.

Harmonično sadejstvo oblika

Za moto svoje izložbe, priređene novembra meseca 2009. godine u Galeriji ULUS-a u Beogradu Miroljub Filipović je uzeo reč bojilišta. On je nastavio da deluje u istom duhu, zapravo, da u tom domenu produbljuje smisao slike. Šta, ustvari, znači ova naznaka pod kojom je ostvaren zamašan, koliko značajan broj dela? O tome ne postoji bližih podataka. Odgovor na to nalazimo u samim radovima. Na osnovu njih se može dopreti do podatka kako se i na koji način ta kovanica našla u središtu njegovog delanja, tačnije, u biti njegove slike ili njegova slikarstva, svejedno je. Priča koju umetnik nudi, zvuči logično, mada ne sasvim potpuno.

Pažnju ćemo, stoga, uputiti delima, koja iniciraju dato značenje. U našem poimanju reč bojilište može da sugerira polje na kome se odigrava neki sukob, sem toga, ako je izvedemo na polje umetničkog delanja, može da znači površinu po kojoj se prostire ili na određeni način organizuje bojena materija. Ovoj sintagmi bi moglo da se pridoda još ponešto, međutim, nalazim da je u kontekstu ove dve odrednice sažeta osnovna fenomenološka konstanta, koja određuje umetnikovu ideju. Dakle, reč je o skupu pigmenata koji se na određeni, umetniku primeren način, sukobljavaju i tim putem aktivno deluju na posmatrača. Na tom aspektu se, kao bitnom činocu, zasniva poetička vizija Miroljuba Filipovića Filimira. Istini za volju, on u svom tvorenju nije ostao samo na ovoj ravni. Dati pojam nastoji dauzdigne na viši nivo, doopšteg pojmovnog diskursa u čijim je fenomenološkim rasponima sve sazdano: od prepočetka sveta do univerzalnih konstanti.

Znači nije u pitanju puki sukob suprostavljenih polazišta već poprište na kome se razdvajaju i spajaju različiti oblici iz mikro i makro kosmičkih prostora. I doista, sve ono što se odvija na površini Filimirove slike, kao da izvire iz sadejstva koje pokreću moćne unutrašnje sile, neki snažni, nama nepoznati podsticaji. Poput velikog praska, sadržajni činioci njegova dela se, nalik vatrometu, razbuktavaju. Rasprskavaju se i razlažu preko cele slikane ravni sa težnjom da iz nje izađu. Njihovi beskrajno raznoliki oblici se kreću, sukobljavaju, čineći naizgled haotično stanje u bezgraničnom prostornom ambijentu u kome dejstvuju. Konačan ishod je uzdignug do utiska jedinstvenog, harmoničnog sadejstva oblika, kondenzovanih u snažnu vizuelnu ekspresiju. Skup nepojmljivih, krajnje raznolikih informacija, koje se komešaju, lebde ili se pokreću kroz neohvatnu prazninu prostora, nije slutnja razaranja, već potencija spajanja i stvaranja novih svetova, dakle, stalnog obnavljanja životnih impulsa. U likovnom pogledu, Filimir svoja bojilišta patkrepljuje promišljenim sukobima linija, poteza i površina, potom, dubokom tonskom fadacijom od tamnih raspona do svetlih polja, koja se, neki put pretvore u naglašene, iskričavo obojene oaze, ili se, kroz neprekinuti ritam oblika slivaju u celovito vizuelno sadejstvo. Filimiru je pošlo za rukom da se, poput drugih istinskih stvaralaca, osloni na najbolja iskustva modernog slikarstva i istodobno, porivom povišenog emocionalnog naboja, izbegne ponavljanje ili moguću uniformnost. U njegovom delu se ogleda kompaktnost i originalnost misaonog, tematskog pa i jezičkog iskaza, kojim uverljivo vlada. Njegova poetska vokacija se jasno razaznaje i po neobičnosti koju pokazuje u domenu tajnovitih prostora slike, kojoj naginje svaka prava umetnost. Ako se novije shvatanje slikarstva kod nas i u svetu sve više vrednuje prema čvrsto zasnovanom misaonom i jezičkom konceptu, onda delo Miroljuba Filipovića Filimira možemo smatrati značajnim doprinosom tih nastojanja.

Zdravko Vučinić